

Technikum

Klasa II po szkole podstawowej

Cz. I

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami*

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEANS – O EPOCE					
U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoki wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem wymienić wyznania protestanckie wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać dzieła sztuki renesansowej wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej opisać twórczość najważniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> analizować renesansowe dzieło sztuki analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać twórczość renesansowych artystów północnych analizować i oceniać dzieła renesansowe

		zaprezentować dzieła polskiego renesansu <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>akt, portret, perspektywa, scenka rodzajowa, krużganki, miasto idealne</i> 	h artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli)		wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej
<i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu • porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać adresata utworu • wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> • scharakteryzować tytułową postać • wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie • wymienić i omówić cechy idealnego szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie • wyjaśnić, na czym polega paratextualny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych • rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego • skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
Świat myśli Jana	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć i omówić wątki 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać wnikliwej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Pieśń XXIV</i> z

Kochanowski ego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	ć treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> • zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach	światopogląd u renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego • omówić kompozycję wierszy • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i>	horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego • zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu • zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy	analizy i interpretacji utworów • wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego	<i>Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
„Żaden ojciec podobno barziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	• odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów	• wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać	• przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji	• dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku	• omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury

	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować tren 	<p>odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i> 	<p>podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i></p>	<p>literackim</p>	
<p>O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
<p>Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p><i>Treny</i> jako cykl poetycki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>
<p>Artystyczna parafraza psalmów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka, humanizm chrześcijański, poeta doctus</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wyłaniający się z psalmów • porównać wybrane 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	

	psalmach	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia		
Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>
Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Jana Matejki

Ironicznie o miłości ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
W idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasza Morusa	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy idealnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa
Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasza Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice'a Chéreau	<ul style="list-style-type: none"> • opisać relacje przedstawione w filmie panujące na dworze francuskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wycinek historii Francji stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
RENESANS – NAUKA O JĘZYKU					
Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić powody stosowania wielkiej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reguły pisowni wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim 	
Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim 	

	części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie				
Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
RENESANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Streszczenie a parafraza	• zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i>	• przedstawić proces tworzenia streszczeń	• wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą	• dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów	
RENESANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	• wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku	• scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i> , <i>kontrreformacja</i>	• zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i>	• wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku	• analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
Sztuka baroku	• rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić	• zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej	• scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać	• opisać rolę Kościoła jako mecenas sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych	• stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej

	najważniejszych twórców okresu baroku <ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 	najważniejsze dzieła sztuki barokowej	kryteriów	
Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu opisać proces powstawania dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować postać służącej Griet 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworów określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji utworów porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In ictu oculi</i>
Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować wiersze przedstawić genezę utworów wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę odnaleźć w 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych w wierszach omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowej angielskiej</i> wyjaśnić, na 	<ul style="list-style-type: none"> analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>

	określić sytuację liryczną	wierszach cechy literatury metafizycznej • odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować • wskazać środki stylistyczne	czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i>		
Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce
Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
Barok w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>erotyk</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	

			wierszem Grochowiaka a utworami Morsztyna		
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować styl i język <i>Pamiętników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współczesnie żyjących Polaków
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
William Szekspir i jego czasy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira 	
<i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tekst kultury współczesnej

(lektura)	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów dzieła przedstawić genezę utworu 	bohaterów dzieła <ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania do reguł starożytnych omówić kompozycję utworu 	miłości przez poszczególnych bohaterów <ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy dramatu szekspirowskiego 	dyskusję na temat aktualności dzieła	nawiązujący do dzieła Szekspira
<i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> streścić fabułę dramatu wymienić bohaterów dzieła przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównych bohaterów tragedii wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie określić funkcję fantastyki w utworze określić funkcję elementów humorystycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira zdefiniować tragizm w utworze analizować kreację Lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
<i>Makbet</i> współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu omówić świat przedstawiony wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentu wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira 	
William Szekspir – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 		Szekspira	literatury	Szekspira
<i>Skąpiec</i> Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu wymienić bohaterów dzieła wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje komizmu omówić <i>Skąpca</i> jako komedię charakterów omówić obyczajowość przedstawioną w dramacie omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę utworu omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> analizować język utworu podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
Pisownia <i>-ji</i> , <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>-ji</i>, <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni <i>-ji</i>, <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om</i> , <i>on</i> , <i>em</i> , <i>en</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
Pisownia przedrostków <i>roz-</i> , <i>bez-</i> , <i>wesz-</i> , <i>wes-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wesz-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wesz-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Interpretacja tekstu literackiego	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej omówić budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> formułować tezę interpretacyjną wskazać konteksty interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną 	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty

	i opinie		własne stanowisko	materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie
Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie • wskazać na przykładach cechy stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu klasycystycznego • wymienić cechy stylu rokoko • omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia

	rokoko				
Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OSWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wzór patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach • wskazać w utworach cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu • omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzyć satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wyjaśnić terminy: 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy satyry w utworze • wskazać sposoby uzyskania 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze • omówić sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i

	<i>ironia, stereotyp, PRL</i>	efektu komicznego	uzyskiwania efektu komicznego w satyrze	Ignacego Krasickiego • omówić kontekst społeczno-polityczny utworu	współcześnie
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
Ignacy Krasicki – podsumowanie	• wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami	• relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego	• wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł	• rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej	• zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
Piewca miłości tkliwej	• zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego	• odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki	• wyjaśnić pojęcie: <i>sentymentalizm</i> • wskazać elementy sentymentalizmu w utworze	• wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika	• porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
Miłość w przyziemnym świecie	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić	• scharakteryzować bohaterów fragmentu	• przedstawić problematykę fragmentu • omówić funkcję	• przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich	• wskazać konteksty i nawiązania

	świat przedstawiony	<ul style="list-style-type: none"> wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	kontrastu zawartego we fragmencie <ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy sielanki we fragmencie 	motywacji <ul style="list-style-type: none"> omówić język fragmentu 	
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
<i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę utworów wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy modlitwy w utworach formułować przesłanie utworów wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> analizować i interpretować utwory porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie Jana Kochanowskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JEZYKU					
Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowce</i> wymienić typy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> omówić pisownię skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					

OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff.

Cz. II

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

W przypadku klas ponadpodstawowych nie zmienia się ogólnych zasad oceniania z języka polskiego.

Punktem odniesienia są materiały opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną. Nauczyciele odwołują się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych. Przed każdą pracą pisemną w tych klasach nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi (przygotowujących uczniów do napisania szkicu krytycznego, wypowiedzi argumentacyjnej).

Nauczyciele j. polskiego w ZSB stosują **średnią ważoną** w klasach po szkole podstawowej w technikum.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),

- realizacja projektów.

W dłuższych, swobodnych i twórczych wypowiedziach ustnych uwzględnia się:

- pomysłowe, oryginalne opracowanie tematu,
- samodzielność opracowania zagadnienia,
- przejrzystość układu, kompozycję wypowiedzi,
- jasność i precyzję wyrażanych myśli,
- poprawność językową,
- bogactwo słownictwa,
- unikanie schematów i szablonów językowych,
- wystrzeżenie się wyrazów i zwrotów modnych.

Wagi ocen

Forma pracy ucznia	Waga
Praca i aktywność na lekcji	1
Każda forma pracy domowej	1
Referaty	1
Praca w grupach	1
Kartkówka	2
Odpowiedź ustna	2
Projekt	2
Sprawdziany	3
Testy	3
Wypracowania klasowe	3
Konkurs przedmiotowy	3

Plusy i minusy

Za aktywność na lekcji nauczyciel może stawiać : plus "+" lub minus "-"

Za uzyskane trzy plusy nauczyciel stawia ocenę bardzo dobrą (5) z aktywności o wadze 1.

Za uzyskane trzy minusy nauczyciel stawia ocenę niedostateczną (1) z aktywności o wadze 1.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości określonych w podstawie programowej w zakresie wiedzy historycznoliterackiej,
- nie zna treści i problematyki lektur obowiązkowych,

- nie opanował podstawowych umiejętności redagowania wypowiedzi argumentacyjnych,
- nie ma elementarnej wiedzy o języku,
- na podstawie ocen obowiązkowych nie uzyskał średniej ocen **1,6**.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej,
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej,
- rozpoznaje tylko podstawowe związki przyczynowo-skutkowe w zakresie wiedzy o kulturze,
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie,
- odszukuje tylko najważniejsze informacje w tekście nieliterackim,
- objaśnia z pomocą nauczyciela znalezione informacje,
- posługuje się podstawowymi odmianami polszczyzny,
- dostrzega i koryguje niektóre typy błędów językowych,
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne,
- na podstawie ocen obowiązkowych uzyskał średnią ocen **1,6**.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ma częściową wiedzę i spełnia podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej,
- zna treść i problematykę większości lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej,
- wskazuje podstawowe wydarzenia literackie,
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) do określonej epoki literackiej,
- dokonuje elementarnej analizy porównawczej utworów,
- wykorzystuje znalezione informacje i przeprowadza analizę źródeł informacji,
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej,
- dostrzega różne typy błędów językowych,
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- redaguje teksty własne,

- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić,
- odróżnia fakty od opinii,
- na podstawie ocen obowiązkowych uzyskał średnią ocen **2,6**.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach,
- dobrze zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej,
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury w kontekście macierzystym,
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach,
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji,
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej,
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych,
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- sprawnie redaguje teksty własne,
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy,
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie,
- na podstawie ocen obowiązkowych uzyskał średnią ocen **3,6**.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ma pełną wiedzę i opanował umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych,
- szczególnie zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej,
- samodzielnie interpretuje tekst literacki w różnych kontekstach,
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór,
- przeprowadza rozmaite interpretacje tekstów kultury,
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne,
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze,
- aktywnie słucha wykładu, potrafi wykonać notatki w różnorodny sposób,
- formułuje własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami,

- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji,
- na podstawie ocen obowiązkowych uzyskał średnią ocen **4,6**

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ma pełną wiedzę historycznoliteracką i posługuje się nią w różnych trudnych sytuacjach problemowych,
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej,
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje,
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania nowego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym,
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia,
- zna dodatkową literaturę krytyczną dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych,
- bezbłędnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej,
- potrafi swoją wiedzą zainteresować innych,
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji,
- na podstawie ocen obowiązkowych uzyskał średnią ocen **4,6**.

Dostosowanie form i metod pracy:

- wydłużyć czas pracy na sprawdzianach ze względu na wolne tempo czytania i pisania,
- nie uwzględniać podczas oceny prac pisemnych następujących błędów: mylenie z-s, d- t, k -g, błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i- j, błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą - om, ę – em , opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab, mylenie liter podobnych kształtem l-t-ł, mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m, opuszczanie drobnych elementów graficznych liter /kropki, kreski/, błędy ortograficzne w wyrazach nietypowych),
- preferować wypowiedzi ustne, w sytuacjach uzasadnionych stworzyć uczniowi możliwość poprawy prac pisemnych w formie ustnej ,
- umożliwić korzystanie z podręcznika i z zeszytu podczas odpowiedzi ustnych (zachęcanie do sporządzania samodzielnych notatek),
- dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy na lekcji, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu,
- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, argumentacja, zakończenie),

- stosować różnorodne formy zapisu np. wykresów, tabel,
- akceptować pismo drukowane,
- pozwalać na wykonywanie prac na komputerze,
- posadzić ucznia blisko nauczyciela,
- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń,
- pomagać w zaplanowaniu kalendarza lektur,
- sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji,
- monitorować frekwencję,
- kontrolować, czy uczeń nadrobił zaległości spowodowane nieobecnością na lekcji,
- pomagać w nadrobieniu zaległości spowodowanych chorobą,
- angażować ucznia do prac, które chętnie wykonuje np. prezentacje, wykresy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny dla uczniów z rozpoznaną dysleksją, dysortografią i dysgrafią*

Niżej przedstawione kryteria należy traktować łącznie.

Oceny	Dysleksja, dysortografia, dysgrafia W kryteriach oceniania nie przewiduje się obniżenia poziomu wymagań dla uczniów z opinią o dostosowaniu form i metod pracy.
niedostateczny	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń nie wykazuje chęci do pracy i nie zalicza prac pisemnych w wyznaczonych terminach lub nie korzysta z możliwości zaliczenia zadań pisemnych w formie ustnej, - uczeń nie wykonuje prac i ćwiczeń dostosowanych przez nauczyciela, - uczeń nie prowadzi zeszytu przedmiotowego i nie dokonuje notatek z lekcji, - uczeń nie pracuje z podręcznikiem, - uczeń nie korzysta z pomocy nauczyciela.
dopuszczający (poziom konieczny)	<p>Ocenia się według kryteriów dla wszystkich uczniów z zastrzeżeniem: <u>ocena wypowiedzi ustnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń udziela wypowiedzi na temat (nie uwzględnia się przy ocenie licznych przejęzyczeń, pomyłek przy operowaniu terminologią naukową), - uczeń udziela wypowiedzi krótkich, nierozbudowanych, z licznymi błędami językowymi, - uczeń popełnia błędy świadczące o niezrozumieniu tekstu źródłowego, ale poprawia błędy przy pomocy pytań naprowadzających, - uczeń udziela odpowiedzi niespójnej bez uporządkowanej kompozycji, - uczeń przygotowuje się do odpowiedzi z wyznaczonego materiału, <p><u>ocena wypowiedzi pisemnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń wypowiada się w sposób komunikatywny mimo licznych błędów składniowych, - uczeń tworzy wypowiedź niespójną bez uporządkowanej kompozycji, - uczeń popełnia liczne błędy zapisu (nie uwzględnia się następujących błędów: mylenie z-s, d- t, k -g, błędy w zapisywaniu miękceń, głosek i- j, błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą - om, ę - em , opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab, mylenie liter

	<p>podobnych kształtem l-t-ł, mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m, opuszczanie drobnych elementów graficznych liter /kropki, kreski/, błędy ortograficzne w wyrazach nietypowych)</p> <p>– uczeń korzysta z konsultacji przygotowujących do prac domowych.</p>
dostateczny (poziom podstawowy)	<p>Ocenia się według kryteriów dla wszystkich uczniów z zastrzeżeniem: <u>ocena wypowiedzi ustnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń udziela odpowiedzi z nielicznymi błędami rzeczowymi wynikającymi z niezrozumienia treści, ale koryguje błędy przy pomocy nauczyciela, – uczeń korzysta z notatek sporządzonych przez siebie w zeszycie w trakcie odpowiedzi ustnej(zwłaszcza przy posługiwaniu się trudną terminologią), – uczeń udziela odpowiedzi bez uporządkowanej kompozycji , jego dopowiedź jest niespójna, charakteryzuje się odtwórczym myśleniem i wnioskowaniem, – uczeń popełnia błędy językowe, które koryguje przy pomocy nauczyciela, <p><u>ocena wypowiedzi pisemnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń wypowiada się w sposób komunikatywny, – uczeń stara się uporządkować tok wypowiedzi, stosując właściwe słownictwo (nie uwzględnia się przy ocenie niewłaściwej segmentacji tekstu), – uczeń popełnia liczne błędy zapisu (nie uwzględnia się następujących błędów: mylenie z-s, d- t, k -g, błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i- j, błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą - om, ę – em , opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab, mylenie liter podobnych kształtem l-t-ł, mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m, opuszczanie drobnych elementów graficznych liter /kropki, kreski/, błędy ortograficzne w wyrazach nietypowych).
dobry (poziom rozszerzający)	<p>Ocenia się według kryteriów dla wszystkich uczniów z zastrzeżeniem: <u>ocena wypowiedzi ustnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń udziela odpowiedzi ze świadomością porządkowania wyводу, – uczeń wypowiada się, dążąc do poprawności językowej, <p><u>ocena wypowiedzi pisemnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń wypowiada się w sposób komunikatywny, – uczeń tworzy wypowiedź, dążąc do poprawności językowej, – uczeń popełnia liczne błędy zapisu (nie uwzględnia się następujących błędów: mylenie z-s, d- t, k -g, błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i- j, błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą - om, ę – em , opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab, mylenie liter podobnych kształtem l-t-ł, mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m, opuszczanie drobnych elementów graficznych liter /kropki, kreski/, błędy ortograficzne w wyrazach nietypowych), – uczeń korzysta ze słowników.
bardzo dobry (poziom dopełniający)	<p>Ocenia się według kryteriów dla wszystkich uczniów z zastrzeżeniem: <u>ocena wypowiedzi ustnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń wypowiada się w sposób komunikatywny i merytorycznie poprawny, – uczeń wypowiada się bez poważnych uchybień językowych, <p><u>ocena wypowiedzi pisemnej:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń tworzy wypowiedź z nielicznymi uchybieniami kompozycji – uczeń popełnia błędy zapisu

	<p>(nie uwzględnia się następujących błędów: mylenie z-s, d- t, k -g, błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i- j, błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą - om, ę – em , opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab, mylenie liter podobnych kształtem l-t-ł, mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m, opuszczanie drobnych elementów graficznych liter /kropki, kreski/, błędy ortograficzne w wyrazach nietypowych),</p> <p>– uczeń korzysta ze słowników.</p>
<p>celujący (poziom wykraczający)</p>	<p>Ocena się według kryteriów dla wszystkich uczniów z zastrzeżeniem:</p> <p><u>ocena wypowiedzi ustnej:</u></p> <p>– uczeń wypowiada się w sposób komunikatywny i merytorycznie poprawny, bez uchybień językowych,</p> <p><u>ocena wypowiedzi pisemnej:</u></p> <p>– uczeń tworzy wypowiedź z nielicznymi uchybieniami językowymi,</p> <p>– uczeń popełnia błędy zapisu</p> <p>(nie uwzględnia się następujących błędów: mylenie z-s, d- t, k -g, błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i- j, błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą - om, ę – em , opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab, mylenie liter podobnych kształtem l-t-ł, mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m, opuszczanie drobnych elementów graficznych liter /kropki, kreski/, błędy ortograficzne w wyrazach nietypowych),</p> <p>– uczeń korzysta ze słowników.</p>

W praktyce szkolnej najczęściej spotyka się uczniów z dysgrafią, dysortografią i dysleksją. Zamieszczona powyżej tabela jest propozycją dostosowania wymagań z zastrzeżeniem, że każdy uczeń wymaga indywidualnego dostosowania wymagań edukacyjnych, form i metod pracy. W przypadku każdego ucznia o dostosowaniach decyduje nauczyciel prowadzący.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Cz. III

MODYFIKACJA

W SYTUACJI NAUCZANIA NA ODLEGŁOŚĆ

JĘZYK POLSKI

1. Lekcje są prowadzone w sposób ustalony przez Szkołę.

2. Tematy są realizowane zgodnie z rozkładem materiału. Nauczyciel koncentruje się przede wszystkim na **lekturach obowiązkowych wymienionych w podstawie programowej** (informatorze maturalnym). Korzysta z zasobów biblioteki cyfrowej.
3. Podczas nauczania na odległość nauczyciel sprawdza obecność uczniów, kontaktując się z nimi przy włączonej kamerze.
4. Podczas lekcji na odległość nauczyciel pracuje z podręcznikiem, obowiązkowymi tekstami kultury i wykorzystuje wybrane zasoby Internetu.
5. Ocenie podlegają: odpowiedzi ustne, prace pisemne, **aktywność** na zajęciach.
6. Odpowiedzi ustne ucznia oceniane są podczas rozmowy on-line w czasie rzeczywistym, zgodnie z przyjętymi kryteriami (lekcja on-line zgodnie z planem lekcji).
7. Zasady i kryteria oceny wypowiedzi ustnej nie zmieniają się.
8. Podczas nauczania na odległość na każdej lekcji nauczyciel **może ocenić aktywność ucznia oceną z wagą 2** (udział w dyskusji, twórcze rozwiązywanie problemów, umiejętność przywoływania kontekstów, wnioskowanie, tok rozumowania).
9. Nauczyciel informuje uczniów o terminie i formie oddania prac pisemnych (data, godzina, stosuje pytania naprowadzające i udziela dodatkowych wskazówek).
10. Uczeń ma obowiązek przesłać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prace pisemne, które zostaną ocenione zgodnie z podanymi mu kryteriami oceny pracy. Nauczyciel informuje uczniów, iż po wyznaczonym terminie prace nie zostaną oceniane i będą traktowane jak brak zadania, nieobecność na kartkówce.
11. Obowiązują dotychczasowe terminy oceniania prac.
12. Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną na temat wykonanej pracy- zgodnie z WSO.
13. Podczas nauczania na odległość nauczyciel uwzględnia formy i metody pracy wynikające z potrzeb ucznia i Opinii PPP. Stosuje się opracowane na początku roku szkolnego dostosowania dla konkretnego ucznia.
14. Nie obniża się wymagań z przedmiotu.
15. W czasie nauczania zdalnego uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej w ciągu dwóch tygodni po jej otrzymaniu, na zasadach określonych przez nauczyciela prowadzącego.
16. Nauczyciel ustala zasady konsultacji z uczniem i z rodzicami (platforma lub dziennik elektroniczny lub telefon). Podaje terminy konsultacji, godzinę i określa sposób komunikacji.

Komisja Przedmiotów Humanistycznych